N°. 14. 1858.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Dingsdag 2 Februarij.

Deze courant verschijnt des dingsdags, donderdags en zaturdags. Binnen deze gemeente en Vlissingen geschiedt de uitgave den avond te voren ten 8 ure.
De abonnementsprijs per drie maanden is ƒ 3, franco per post ƒ 3,40.
De inzending van advertentien kan geschieden tot tien ure des morgens, op den dag der uitgave.

De prijs van gewone advertentien is 22 cent per regel; van huwelijks, geboorte of doodbekendmakingen enz., van één tot vier regels ƒ 1,50, voor elken regel daarboven 22 cent.
Buitengewoon groote letters worden berekend naar de plaats die zij innemen.
Voor elke plaatsing moet 35 cent voor zegel worden betaald. De betaling geschiedt kontant.

Editie van maandag avond 8 ure.

Aankondigingen
VAN HET RIJKSBESTUUR, PROVINCIALE EN GEMEENTEBESTUUR EN

Bekendmaking.

De commissaris des konings in de provincie Zeeland, maakt bekend, dat op donderdag den 18 februarij 1858 des middags ten twaalf ure te Haarlem, Arnhem, Zutphen, 's Gravenhage, Deventer, Utrecht en Leyden zal worden overgegaan tot de openbare aanbesteding der levering van remontpaarden ten dienste van de vijf regementen dragonders, van het regement veld-artillerie en van het regement rijdende artillerie;

dat zullen worden aanbesteed door de hoofd-administratie van het 1ste regement dragonders te Haarlem, achttien paarden;

door die van het 2de regement dragonders te Arnhem, acht en veertig paarden;

door die van het 3de regement dragonders te Zutphen, drie en dertig paarden;

door die van het 4de regement dragonders te 's Gravenhage, zestien paarden;

door die van het 5de regement dragonders te Deventer, veertien paarden;

door die van het regement veld-artillerie te Utrecht, tien paarden; en

door die van het regement rijdende artillerie te Leyden elf paarden; dat deze aanbesteding niet bij loten of partijen zal geschieden, maar voor het getal paarden in eens, als boven is opgegeven; dat een derde der te leveren paarden moet zijn van inlandschen oorsprong; dat de helft van de te leveren paarden vóór of op den 1 mei aanstaande den ouderdom van 48 maanden moet hebben bereikt (met vergunning daaronder vijf- en zesjarige paarden te begrijpen); dat voor de wederhelft paarden tusschen de 60 en 72 maanden moeten worden geleverd; en dat de voorwaarden van aanbesteding voor gegadigden ter lezing liggen onder andere op de provinciale griffie van Zeeland, te Middelburg.

Middelburg den 29 januarij 1858.

De commissaris des konings voornoemd,
VAN TETS.

Binnenlandsche tijdingen.

Middelburg 1 februarij.

Laatstleden zaturdag had in de Concertzaal alhier eene bijeenkomst plaats van een groot aantal ingezetenen dezer gemeente, bijeen gekomen op uitnoodiging van eenige invloedrijke personen, die zich tot eene commissie hadden vereenigd. Zij hadden daartoe aanleiding gevonden in de overtuiging dat nu het oogenblik gekomen was, waarop door Middelburgs burgeren een waardig blijk moet worden gegeven, dat de verwezenlijking van den Zeeuwsch-limburgschen spoorweg niet alleen hartelijk door hen verlangd wordt, maar dat zij ook door daden hunne belangstelling willen aan den dag leggen.

Dien overeenkomstig werd door hen voorgesteld tot eene voorloopige inschrijving voor deze onderneming over te gaan, onder voorwaarde dat door het rijk, onverminderd het verleenen eener subsidie, 4 pct. rente worde gewaarborgd.

De leden der commissie hadden tot die inschrijving reeds een krachtig voorbeeld gegeven, en nadat de burgemeester dezer gemeente, die de leiding der vergadering had op zich genomen, de zaak met nadruk had aanbevolen en nog een paar leden tot toelichting hadden gesproken, werd dit voorbeeld onmiddelijk daarop door een aantal anderen gevolgd, waardoor de inschrijving tot ƒ 800,000 is geklommen. Dat bedrag zal naar men voorziet nog aanmerkelijk worden vermeerderd, daar tot morgen middag op het raadhuis de gelegenheid tot deelneming blijft opengesteld.

Heeft de uitslag dezer vergadering aanvankelijk de verzekering der goede gezindheid tot medewerking, bij velen der ingezetenen werkelijk aanwezig is, en levert zij tevens het bewijs, dat de zucht voor dat [illegible] algemeene geestdrift geene ijdele klank is, niet minder beijveren zich bij voortduring verschillende corporatien in deze provincie tot ernstige ondersteuning. Getuigen daarvan de door de provinciale staten van dit gewest, door de gemeentebesturen van Middelburg, Vlissingen en Goes, door de kamer van koophandel en fabrieken dier gemeenten, en door particulieren, meerendeels bij herhaling, aan de regering of aan een gedeelte der wetgevende magt gerigte adressen en betogen, van welke wij onze lezers zoo veel mogelijk hebben mededeeling gedaan.

Ook dezer dagen zijn weder, zoo wel door de gecombineerde commissie tot bevordering der zeeuwsche belangen bij de exploitatie van den Zeeuwsch-limburgschen spoorweg, als door de kamer van koophandel en fabrieken alhier, op nieuw uitvoerige adressen bij de tweede kamer der staten-generaal ingediend. Den inhoud van het laatstgenoemde laten wij hier volgen.

Aan de tweede kamer der staten generaal.

De kamer van koophandel en fabrieken te Middelburg, acht geslagen hebbende op hetgeen in den laatsten tijd ten aanzien van de onderscheidene spoorwegplannen in Nederland en inzonderheid ten aanzien van den Zeeuwsch-limburgschen spoorweg in het openbaar is gezegd en geschreven, — heeft gemeend op twee adressen te dier zake aan uwe vergadering ingediend, bijzonder hare opmerkzaamheid te moeten vestigen, ten gevolge waarvan zij zich verpligt acht, andermaal tot uwe vergadering zich te wenden, om de belangen van laatstgenoemde spoorweglijn, welke haar toeschijnt door genoemde adressen, direct of indirect benadeeld te zijn, te verdedigen.

De bedoelde adressen zijn:

a. dat van de Kamer van koophandel te Rotterdam, gedagteekend den 7 december 1857, waarbij uwe vergadering wordt gewezen op het eenzijdige, om bij de ondersteuning van regeringswege te geven, aan werken ten algemeenen nutte, uitsluitend het oog te vestigen op het aanleggen van spoorwegen, terwijl gewigtiger belangen worden voorbij gezien, onder anderen de verbetering der toegangen naar of uit zee van of naar onze handelssteden.

Bepaaldelijk met het oog op Rotterdam stelt de kamer voor eene kapitale verbetering van den waterweg van uit het zeegat van Brouwershaven naar Rotterdam, bestaande in:

1. het aanleggen van eene vlugthaven te Brouwershaven of beter nog op den zuiderwal van het eiland Goedereede;
2. het graven van een kanaal door dat eiland;
3. verbetering van het Voornsche Kanaal, en
4. verbetering van het vaarwater de Nieuwe Maas van af de Nieuwesluis tot Rotterdam.

b. Het adres van den gemeenteraad te Helder, waarbij uwe vergadering wordt gewezen op de hooge noodzakelijkheid van eenen spoorweg naar het Nieuwediep, en waarbij men tracht te betoogen, dat dit punt aan zee verre de voorkeur verdient boven Vlissingen.

Wij veroorlooven ons op beide adressen onze bedenkingen bescheidenlijk aan uwe vergadering mede te deelen en beginnen bij voorkeur met het laatste.

Wanneer wij zeggen, dat wij van dit stuk met leedwezen hebben kennis genomen, drukken wij ons zeker niet te hard uit; het is meer dan leedwezen waarmede wij al de partijdige voorstellingen, al de overdrijving waarvan dit stuk overvloeit, hebben gelezen.

Wij zullen niet treden in de (zoogenaamd) practisch-wijsgeerige beschouwingen over de oorzaken en gevolgen van naijver tusschen steden. Wij laten de gevolgtrekking uit deze stelling voor rekening van den gemeenteraad te Helder; maar wij kunnen noch mogen het stilzwijgen bewaren over de argumenten in dat adres aangevoerd tegen de Vlissingsche haven, argumenten, die getuigen van diepe onkunde en partijdigheid.

Van Vlissingen wordt gezegd: „dat de felle stroom welke langs die haven gaat het binnenloopen hoogst gevaarlijk maakt, zoodat menig schip daar voor de haven is gebleven, getuige het betreurenswaardig ongeval aan de engelsche stoomboot Ravensbourne overkomen."

Het is opmerkelijk, dat aan niemand het verongelukken van een schip voor de haven van Vlissingen *ten gevolge van den fellen stroom* bekend is, wanneer dus de gemeenteraad te Helder spreekt van „zoo menig schip" zonder er een enkel te noemen, dan doet hij dat uit onkunde of ter kwader trouw.

Stellen wij tegen over deze bewering van den gemeenteraad te Helder, wat de heer J. G. W. Fynje in zijne pas verschenen brochure: „Bijdrage tot de kennis van het belang der Nederlandsche spoorwegen" zegt, aangaande het zeegat van Vlissingen, — dan wordt de indruk geheel anders. Pag. 51 leest men (nadat de schrijver vooraf de groote voordeelen dezer zeehaven had opgesomd): „Wel heeft men de felle stroom als een nadeel voor het gat van Vlissingen aangevoerd, maar, ware het zulk een nadeel, zou dan de groote ontwikkeling van den handel te Antwerpen mogelijk zijn geweest? Integendeel vormt dit beweerde nadeel, het groote voordeel, waardoor het overwigt van het zeegat boven elk ander bevestigd is, een voordeel dat men betreuren moet, dat ook de andere zeegaten niet kunnen aanbieden, omdat ook zij dan voortdurend van de grootste diepte zouden verzekerd zijn."

Wat de stoomboot Ravensbourne betreft, zoo is het wereldkundig dat in elk ander zeegat in dezelfde omstandigheden die ramp had kunnen plaats hebben.

Verder wordt gezegd: „dat Vlissingen slechts eene koopvaardershaven heeft, waarin eb en vloed niet alleen ongehinderd binnentreedt, maar wier bodem met laag water bloot komt, zoo dat loodskotters en andere scherpe vaartuigen genoodzaakt zijn zich door takels tegen omvallen te vrijwaren," alsmede „dat de *natte* koopvaardershaven die eerst onlangs door eene sluis van de Schelde werd afgesloten, ontoegankelijk is voor koopvaardijschepen, omdat die sluis te naauw is, door welk een en ander de dikwerf geuite doch hoogst ongerijmde meening vervalt, dat zwaar geladen schepen altoos te Vlissingen kunnen binnen komen."

Deze geheele zinsnede getuigt of van gebrek aan locale kennis of van opzettelijke overdrijving. Waar is het, dat bij eb dat gedeelte van de Westerhaven, dat niet door eene sluis van de Schelde kan afgescheiden worden, droog loopt, maar onwaar is het, dat de schepen door takels tegen omvallen moeten behoed worden. — Wel zegt de gemeenteraad, dat in de afgeslotene haven geene groote schepen kunnen komen, omdat de sluis te naauw is, doch hij verzwijgt de wijdte der sluis en laadt daardoor het vermoeden weder op zich van ter kwader trouw te zijn. — Intusschen is de wijdte der sluis 12 el (twee ellen minder dan op het Voornsche kanaal) welke wijdte voor de tegenwoordige behoefte voldoende is, daar toch schepen van grooter charter eene toevlugt en veilige ligplaats hebben in het marine dok, alwaar in de winters van 1829/30 en van 1853 een groot aantal schepen van verschillende natien en daar onder van groot charter, rustig en veilig heeft gelegen. De gemeenteraad te Helder zwijgt daarvan, en ook dat zwijgen is even partijdig en onregtvaardig als het spreken van onwaarheid.

Maar zelfs al ware de geheele voorstelling van den gemeenteraad te Helder waar, dan nog zou zij niets tegen Vlissingen bewijzen, beschouwd als het gelegenste en veiligste punt voor uit zee komende schepen om aan te doen; de binnenhavenwerken doen daar niets toe of af, en het behoort niet vergeten te worden, dat met de kapitale werken van den spoorweg, ook zoodanige verbonden zijn, als ten volle in de behoeften van de scheepvaart moeten voorzien, ten bewijze waarvan wij ons veroorloven hier op te merken dat de diepte der haven die bij de nieuw daar te stellen werken geprojecteerd is, zal zijn 6,80 beneden laag of 10,50 beneden hoogwater; zoo dat het wel als de ongerijmdheid zelve mag beschouwd worden, wanneer de gemeenteraad te Helder „de meening zoo dikwerf geuit, dat zwaar geladen schepen altoos te Vlissingen kunnen binnen komen *hoogst ongerijmd*" verkiest te noemen.

Ten aanzien van de voorgewende meerdere voortreffelijkheid van het Nieuwediep met betrekking tot

a. het veilig aandoen der kust;
b. de geringe kosten voor de schepen;
c. het dadelijk aankomen aan de losplaats;
d. de mindere belemmering door ijs;

vermeenen wij onze beschouwingen ter vermijding van nuttelooze wijdloopigheid te kunnen terug houden, daar toch al deze punten overtuigend wederlegd zijn in het door de kamer van koophandel te Vlissingen aan uwe vergadering mede ter dezer zake aangeboden adres, gedagteekend 4 januarij 1858, waaraan wij ons refereren, ook zullen wij uwe aandacht niet andermaal vestigen op de kennelijke sporen van onkunde in het bestreden adres doorstralende, waarvan, om slechts iets te noemen, getuigen kan de gelijkstelling van Vlissingen met Antwerpen wat de duur van ijsgang betreft.

Overigens is het in geenen deele onze bedoeling de gunstige positie van het Nieuwediep noch zijne doelmatige inrigtingen voor de zeevaart te bestrijden; wij wenschen ons niet aan de zelfde partijdigheid schuldig te maken welke wij aan den gemeenteraad te Helder zoo wij meenen teregt hebben te laste gelegd.

Wij gunnen aan het Nieuwediep, volgens den heer Fijnje (pag. 53 zijner aangehaalde brochure) *na* Vlissingen onder de beste zeegaten van Nederland te rangschikken, den spoorweg, maar mogen het niet onverschillig aanzien, dat de gemeenteraad te Helder zijne pretentien daarop laat gelden ten koste van Vlissingen, met geheele vertreding der waarheid.

Van geheel anderen aard is het adres van de kamer van koophandel te Rotterdam, waarover wij ook eenige bedenkingen en bezwaren aan uwe vergadering wenschen mede te deelen.

Hulde brengende aan het talent en de zaakkennis, waarmede dit stuk is gesteld, zonder dat de bedoeling er in doorstraalt om andere belangen te krenken, achten wij toch de strekking daarvan, als bepaald leidende om de aandacht der regering van het groote nut en belang van den Zeeuwsch-limburgschen spoorweg of andere lijnen, af te leiden en te doen vestigen op een meer uitsluitend belang voor de stad Rotterdam.

Wij veroorloven ons dit ons gevoelen door enkele opmerkingen te staven.

De kamer te Rotterdam gelooft „dat het nut van spoorwegen overdreven wordt voorgesteld en beschouwt, in ons met kanalen en vaarten doorsneden land, die vervoermiddelen *voor het binnenlandsch verkeer* niet van zoo overwegend belang."

Blijkbaar heeft de kamer hier uitsluitend Holland op het oog, en wij erkennen gaarne dat wanneer men zijnen gezigtskring niet verder uitstrekt, het argument waarde heeft. Maar zoo is het niet voor Zeeland en Noordbraband.

De insulaire positie van eerstgenoemd gewest vooral, veroorzaakt dat het transport van goederen aan groot tijdverlies en bezwaren van velerlei aard onderhevig is, de communicatie met de naastbijgelegene provincie Noordbraband zeer wordt bemoeijelijkt en de uitmuntende toegang uit zee tot Vlissingen voor den *nederlandschen* handel nutteloos wordt; alle welke bezwaren door den geprojecteerden spoorweg zouden worden weggenomen.

Mogt nu de bewering der kamer van Rotterdam „dat de spoorwegen *voor het binnenlandsch verkeer* niet van zoo overwegend belang zijn," bij de regering en de staten generaal bijval vinden, dan spreken wij vrijmoedig onze overtuiging uit, dat dit zou zijn eene miskenning van de behoeften van andere gewesten, welke niet door kanalen en waterwegen doorsneden, bij gebreke van goede, snelle en zekere vervoermiddelen, verlangend uitzien naar de verwezenlijking der voorgenomen spoorwegplannen.

De kamer van Rotterdam zegt vervolgens, dat „van veel meer gewigt is eene verbetering en verbinding onzer groote havens met de zee, daar toch spoorwegen niet kunnen baten, indien de vreemdeling onze havens voorbij zeilt, om te Antwerpen, Bremen of Hamburg te lossen."

Wanneer wij ons veroorloven tegen dat argument bedenking in te brengen, is het niet om hetgeen *gezegd* wordt (want dat *beamen wij ten volle) maar om hetgeen verzwegen* wordt.

Wanneer toch de schepen naar Antwerpen zeilen om te lossen, moeten zij Vlissingen voorbij; zij kunnen er met geene mogelijkheid langs eenen anderen weg komen. Beantwoordt Vlissingen nu aan de vereischten van een goede zeehaven, dan kan de reden, waarom de schepen daar niet lossen geene andere zijn, dan gemis aan goede vervoermiddelen voor de goederen, en daarin kan alweer niet anders dan door een spoorweg worden voorzien.

Wij mogen al verder niet onopgemerkt laten, dat de kamer van koophandel te Rotterdam, ofschoon ter loops ook melding makende van Amsterdam, met *onze* groote zeehavens bepaaldelijk Rotterdam bedoelt. De geheele inhoud van het adres pleit voor deze opvatting. *Wel is waar wordt (pag. 3) gevraagd: „Zal Nederland* bij de verbazende uitbreiding van den handel en de scheepvaart niet geheel stationair blijven," enz., doch blijkbaar is het, dat *Nederland* met *Rotterdam* vereenzelvigd wordt, daar de voorgestelde colossale verbetering enkel ziet (ook blijkens het slot van het adres) op „het verbeteren van den toegang tot Rotterdam uit zee."

Deze verbetering van den toegang uit zee, Mijne heeren! misgunnen wij aan de beroemde Maasstad niet. Wij hebben eerbied voor eene stad, waarin de hoofdzetel van den handel is gevestigd, wier wakkere ondernemingsgeest nevens de degelijkheid en trouw van haren handel aanspraak heeft op de bewondering en erkentelijkheid van het nederlandsche volk; maar — wanneer Rotterdam gunsten vraagt, die ten nadeele van andere min bevoorregte steden of provincien zouden strekken, aarzelen wij niet onze bescheiden meening uit te spreken, dat het niet regtvaardig zou zijn wanneer aan de meest bevoorregte steden alles werd gegeven, onder onthouding aan de minst bevoorregte van wat deze zou kunnen opbeuren.

Indien door *Nederlandsche* handel te verstaan is, de handel die zich vestigt op alle punten des rijks, waar de gelegenheid daarvoor gunstig is, dan mogen Vlissingen en Middelburg, onder meer andere, niet uit het oog verloren worden, doch dat zou ligt het geval kunnen zijn, of worden, indien men met de kamer van Rotterdam de begunstiging der spoorwegen als te eenzijdig beschouwde en millioenen schats besteedde ter daarstelling van wat de natuur op een ander punt aanbiedt, en wat slechts aan te grijpen is, om het zich ten nutte te maken.

Ver is gewis van Rotterdam de vrees, dat de Zeeuwsch-limburgsche spoorweg zijnen handel benadeelen zou. Die vrees zou ook inderdaad ongegrond zijn. Zeer opmerkelijk en lezenswaardig is hetgeen de heer Fijnje in zijne meer genoemde brochure ten dien aanzien zegt pag. 55 en 56, waar de schrijver aantoont met verwijzing naar Bremershaven en Cuxhaven, als *voorhavens van Bremen* en Hamburg, dat Amsterdam, Rotterdam en Dordrecht bij de spoorwegen van Nieuwediep en Vlissingen eerder voor- dan nadeel zullen hebben.

Wat hoogstens voor Rotterdam daarvan het gevolg zou kunnen zijn, zou *daarin* bestaan dat de mededinging van Antwerpen op den transito handel, zich verplaatste naar Vlissingen of Middelburg, maar daarover zou Rotterdam zich verheugen, [illegible] uit hetgeen waarover de kamer van koophandel [illegible] beklaagt, dat vreemdelingen onze havens voorbij zeilen, om (onder anderen ook) te Antwerpen te lossen.

Het ligt buiten onze bevoegheid, om de uitvoerbaarheid en doelmatigheid der door de kamer van Rotterdam voorgestelde werken te beoordeelen, maar deze aannemende, meenen wij toch nog uwe vergadering op ééne zaak te moeten opmerkzaam maken, namelijk dat de handel door verwezenlijking daarvan nog niet *geheel* gebaat is, daar toch nog altijd de belemmering door ijs, en het bezwarende der passage dwars over het Haringvliet onder alle omstandigheden van *weer en wind en stroom* overblijven. Dergelijke bezwaren zijn te Vlissingen niet aanwezig, zoodat, indien al de waterweg naar zee voor Rotterdam, hetzij op de voorgestelde wijze, hetzij door verbetering van het [illegible], mogt verwezenlijkt worden, altijd de spoorweg van Vlissingen naar Venlo, in verband met de zoo gunstig voor den handel gelegene haven van Vlissingen, ver van overbodig is, en dus in allen opzigte bescherming en ondersteuning verdient.

Het is om alle deze redenen, mijne heeren! dat de kamer van koophandel en fabrieken te Middelburg aan uwe vergadering zeer eerbiedig verzoekt:

a. ten opzigte van het adres van den gemeenteraad te Helder: dat adres, na het hiervoren medegedeelde, naar waarde te beoordeelen;

b. ten opzigte van het adres van de kamer van koophandel te Rotterdam: met aanneming van de daarin uitgedrukte groote en onloochenbare waarheid, dat het nut der spoorwegen in het allernaauwste verband staat met de toegangen tot onze havens uit zee, uwe aandacht en sympathie in dubbele mate te schenken aan de onmiskenbare nuttigheid van den spoorweg van Vlissingen naar Venlo, daar ~~toch~~ Vlissingen als de *eerste* en *veiligste* haven, die men uit zee komende kan aandoen, genaakbaar onder alle omstandigheden en in alle jaargetijden, uit een oogpunt van *nederlandsch* belang, buiten alle tegenspraak dezen voorrang verdient.

Middelburg, den 29 januarij 1858.

Het overzigt der brochure van den heer Fijnje, zullen wij in een volgend nommer voortzetten en ten einde brengen.

In de heden gehoudene zitting van den gemeenteraad is, — na het met 11 tegen 5 stemmen verwerpen van een voorstel des heeren Lantsheer, om de beslissing ter zake der verbetering van het havenkanaal aan te houden, tot bekend zal zijn of de spoorweglijn van Vlissingen naar Venlo eerlang 's rijks ondersteu*ning zal erlangen en van het bekende plan des heeren Caland te* dier zake met 14 tegen 2 stemmen, — aangenomen het rapport der commissie van fabriecage (naar aanleiding van het voorstel van den heer van Uije) medegedeeld in het verslag der raadszitting van 27 januarij jl., het laatste met 15 tegen 1 stem.

Voorts is na de mededeeling des voorzitters van de geopende inschrijving tot het bijeen brengen van gelden voor de exploitatie van den spoorweg, en nadat eenparig besloten was van de zijde der gemeente aan te bieden om het in te nemen terrein gratis ten dienste van dien weg af te staan, besloten dat eene commissie uit den raad zich belasten zal die mededeeling en bereidverklaring persoonlijk bij de regering over te brengen, en tevens zoo bij Z. M. den koning als bij zijne exc. den minister van binnenlandsche zaken de ondersteuning in te roepen voor deze lijn. Die commissie bestaat uit den voorzitter benevens de heeren Borsius en Lantsheer.

Door het provinciaal geregtshof is, ter teregtzitting voor correctionele appelzaken van heden, uitspraak gedaan in het hooger beroep van J. Jeronimus, tegen een vonnis der arrondissements regtbank alhier (zie het daaromtrent medegedeelde in *ons no. van 26 januarij jl.*)

Het hof heeft de feiten als wettig en overtuigend bewezen aangenomen en besluit dat de verklaring der voor het hof gehoorde getuigen niet krachteloos heeft gemaakt de voor de regtbank afgelegde getuigenis van anderen; voorts dat, wat er ook van zijn mogt als zouden de agenten van policie onbevoegd zijn geweest tot de door hen gepleegde handeling, zulks geenszins aan een derde het regt kan geven om zich te verzetten tegen eene, naar zijne meening, onregtmatige handeling, en uit dien hoofde het vonnis der regtbank alhier van 11 december 1857 bevestigd, met veroordeeling van den beklaagde in de kosten van het hoogerberoep.

Naar wij vernemen heeft de veroordeelde tegen dit arrest cassatie doen aanteekenen.

Men schrijft ons uit Goes:

§ De persoon van P. P. die hier gevangen zit, onder verdenking van manslag, heeft met eenige zijner medegevangenen de ijzers losgebroken waaraan de hangmatten bevestigd zijn, vermoedelijk om met behulp daarvan uit te breken. Zijn wij wel geinformeerd, dan wordt hij nu in eene afzonderlijke kamer bewaakt.

Het schijnt zijn voornemen niet geweest te zijn daarvan dadelijk gebruik te maken, maar alleen voor het geval dat zijne zaak crimineel werd verklaard, had hij tot de vlugt besloten.

Men verneemt dat het voorloopig verslag van de tweede kamer der staten-generaal, over de ontwerpen van wet betrekkelijk de afschaffing der slavernij in West-Indië, thans gereed is, en dat het eerlang aan de leden der kamer zal worden toegezonden. Het moet een zeer uitgebreid stuk zijn.

Bij ministeriele beschikking is tot professor in de wiskunde bij het atheneum te Maastricht benoemd de heer dr. G. Cramer, thans onderwijzer in de wiskunde aan de latijnsche school en plaatselijke teekenschool te Schiedam, en zulks in de plaats van den heer dr. D. J. Steyn Parvé, op verzoek eervol ontslagen.

De Nederlandsche maatschappij ter bevordering van nijverheid zal op den 22sten julij te Utrecht hare 81ste algemeene vergadering houden. Daarna zal er een congres van nijverheid plaats hebben, waarop de te behandelen onderwerpen zijn: landbouw, kunsten, handwerken, fabrieken en trafieken, koophandel, zeevaart en visscherijen, volkshuishoudkunde en statistiek.

Behalve de leden der maatschappij zullen ook belangstellende personen tot het congres worden toegelaten, tegen eene kleine toelage. Een bepaald programma der werkzaamheden zal nader worden bekend gemaakt.

Tevens zal te Utrecht bij gelegenheid van [illegible] eene provinciale tentoonstelling van nijverheid en kunst worden gehouden, waaraan veler deelneming wordt verwacht.

Jl. donderdag namiddag is van Hellevoetsluis naar Japan vertrokken het stoomschip Jedo, gezagvoerder K. W. F. d'Arnaud Gerkens, gebouwd voor rekening van het japansche gouvernement, op de werf Merwede, van de heeren C. Gips en *zonen te Dordrecht. Het schip is te Hellevoetsluis door vele* zeeofficieren bezocht en wordt zeer geroemd.

De heer jhr. J. A. C. A. van Nispen van Sevenaer, lid van *de tweede kamer der staten-generaal*, is door Z. H. den paus, benoemd tot commandeur der orde van den H. Gregorius.

Uit de nieuwsbladen is het reeds bekend, dat de heer dr. Tjal*ling* J. Halbertsma, van *Deventer*, tot het doorzoeken van de grieksche handschriften in de bibliotheek van het koninklijk klooster te Escurial in Spanje is toegelaten. Thans vernemen wij, dat hij dat onderzoek reeds in november heeft geëindigd, vooral ten gevolge van het door hooge gunst uit Madrid ontvangen bevel, om het getal werkuren bij het reglement op vier per dag gesteld, voor hem te verdubbelen en alzoo op acht te brengen. Vervolgens is het hem gelukt ook te Toledo toegang te bekomen tot de klooster-bibliotheken en hare handschriften, en daarbij de hooge bescherming te ondervinden van den aartsbisschop van Toledo, padre Cirilo. Deze edele prelaat, wiens zin voor wetenschap en beschaving even hoog staat als zijne waardigheid in de kerk, heeft zelfs bevel gegeven, al de grieksche handschriften, berustende in de bibliotheken van het kapittel, voor hem te ontsluiten, zoodat hij zich thans met het onderzoek daarvan bezig houdt. Men noemt hem daar don Calisto, daar het bekend is, dat de roomsch katholieke kerk den naam van Tjalling in hare doopboeken met dien van H. Calixtus opteekent.

Men verneemt dat de arrondissements-regtbank te Amsterdam *twee drietallen heeft opgemaakt voor de vervulling van* twee in dat collegie bestaande vacaturen. Het eerste drietal bestaat uit de heeren mrs. jhr. J. W. van Loon, jhr. E. Lintelo de Geer en E. A. Berkhout, en het tweede drietal uit de heeren mrs. N. Muntendam, T. J. van Outeren en H. L. M. Luden.

Benoemingen en besluiten.

Verleend bij besluit van 24 october jl., de titel van baron, aan jhr J. C. Gevers, Zr. Ms. buitengewonen gezant en gevolmagtigden minister bij het russische hof, voor hem en zijne wettige mannelijke afstammelingen bij regt van eerstgeboorte.

Vergunning verleend bij besluit van 27 januarij, aan den heer L. N. baron van der Goes van Dirxland, Zr. Ms. kamerheer, toegevoegd aan het hof van Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden, tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van *ridder der orde van den Rooden Adelaar, 3de klasse, hem door* Z. M. den koning van Pruissen geschonken.

Benoemd bij besluit van 27 januarij, tot rector-magnificus der hoogeschool te Leyden, voor het akademiejaar 1858—1859 de hoogleeraar J. H. Stuffken.

Benoemd bij besluit van 27 januarij, bij het wapen der infanterie tot 1ste luit., de 2de luits. W. H. Good, G. F. R. Creutz, L. *W. C. Gerlach* en W. M. van *Wielik* Schelfhout, van het wapen en van het leger hier te lande, tijdelijk gedetacheerd de twee eerstgemelden bij de landmagt in West-Indie en de twee laatstgenoemden in Oost-Indie; bij het 1ste regem., tot 1ste luit. de 2de luit. H. S. Stangenberger, van het corps; bij het 6de regem. tot 1ste luit. de 2de luits. W. Vleijsman en H. J. G. Furstner, beiden van het corps; bij het 7de regem, tot 1ste luits. de 2de luits. J. E. Simon, G. J. Hofstede Crull en H. F. Borel, allen van het corps; bij het 8ste regem., tot 1ste luit. de 2de luits. jhr. S. van Lijnden, van het koloniaal werfdepôt, en A. J. F. van der Groesen, van het corps.

Benoemd bij besluit van 30 januarij, tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, de heer mr. H. W. Mees, voormalig referendaris ter algemeene secretarie van Nederlandsch Indie, thans werkzaam bij het departement van kolonien.

Benoemd bij besluit van 30 januarij, tot bouwmeester der landsgebouwen in de residentie, de heer W. N. Rose.

Necrologie.

Jl. donderdag avond is na een smartelijk lijden in ruim 69jarigen ouderdom te 's Gravenhage bezweken de luitenant-generaal baron J. P. C. Willmar, grootkruis der orde van den Nederlandschen Leeuw en van die der Eikenkroon, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Z. M. den koning der Belgen bij het nederlandsche hof, welke betrekking door hem gedurende 12 jaren werd vervuld. *De overledene had zijne* militaire opleiding aan de polytechnische school te Parijs erlangd, was tot 1814 in fransche dienst geweest en had aan verscheiden voorname veldtogten deelgenomen. Vervolgens in nederland.

[illegible] overgegaan, bleef hij daarin tot de verandering van [illegible] en België; hij vervulde gedurende eenige jaren aldaar de betrekking van minister van oorlog. Hij onthield zich van aansluiting aan staatkundige partijen, en werd door allen om zijne wetenschappenheid en kennis hooggeschat.

Oost-Indische koloniën.

Men [illegible] in de Nederlandsche staats-courant van 28 dezer:

De berigten met de gisteren alhier aangekomen mail, den 11 december ll. van Batavia verzonden, zoo wel van de buitenbezittingen als van de verschillende gewesten van Java ontvangen, luiden in vele opzigten gunstig.

Onder den invloed eener ongestoorde rust, neemt de welvaart op Java zigtbaar toe. Het opheffen der bazaarregten, het beperken der onbeloonde heerendiensten en leverantiën, het verbeteren der cultuur van producten, geschikt voor de europesche markt [illegible] bevestigen der belangen van de inheemsche bevolking, maken de grondslagen uit van deze toenemende welvaart en van de bestaande tevredenheid.

De uitkomst der verpachtingen van 's lands middelen op Java en Madura voor 1858, was [illegible] buitengewoon gunstig. Gezamenlijk bedroeg de opbrengst ruim negentien tonnen gouds meer dan die van 1857. Van een zoo groot verschil bestaat geen tweede voorbeeld.

De op den 7 december te Batavia plaats gehad hebbende verkoop van 60,000 pikols gouvernements-suiker is ook medegevallen. Van deze hoeveelheid zijn 57,000 pikols verkocht tegen f 18¼ en 3000 pikols tegen f 18¼ den pikol.

Den gedrukten staat waarin de suikermarkt in den laatsten tijd verkeerde, in aanmerking nemende, is de geboden prijs bevredigend te achten.

Van Samarang ontvangene mededeelingen nopens de daarstelling van eene bevaarbare geul door de modderbank voor de monding der rivier, doen verwachten dat dit werk, waaraan, in afwachting dat de geprojecteerde nieuwe haven zal gereed zijn, met kracht voortgewerkt wordt, voorloopig aan veler billijke eischen zal te gemoet komen.

Ook van de buitenbezittingen zijn niet onbelangrijke mededeelingen ontvangen.

De stand van zaken in het Linggasche rijk laat schier niets te wenschen over.

Op den 1 december had de sluiting plaats gevonden van het contract met den nieuw opgetreden sultan en de grooten van dat rijk. De bekrachtiging van hetzelve zal weldra volgen en zullen daardoor waarborgen verkregen zijn, welke, meer dan vroeger, de rust en tevredenheid in dat rijk verzekeren, terwijl de verhouding van het nederlandsch-indisch gouvernement tegenover de vorsten van Lingga en [illegible], daarbij niet minder verbeteren zal.

De ex-sultan bevond zich voortdurend te Singapoera, van waar allerlei vreemdsoortige geruchten zich nopens hem en zijnen aanhang verspreid hebben. Alhoewel deze geruchten geene bijzondere bezorgdheid behooren te verwekken, en daarenboven nadere bevestiging vereischen, zijn echter de vereischte voorzorgen beraamd.

De expeditie tegen Takaip en Lidak heeft den gewenschten indruk achtergelaten. Onze bezittingen op Timor verkeeren over het algemeen in eenen staat van rust.

Ook de van de Wester-afdeeling van Borneo ontvangen tijdingen luiden alleszins bevredigend. Het besef dat onze meer directe aanraking met het binnenlandsch bestuur eene milde en welmeenende strekking heeft, wint meer en meer veld.

Opmerking verdient, dat het aldaar nog in het district Mandor [illegible] bestuur der chinesche kongsie Loan Hong, hoe langer zoo wrakker wordt. Het schijnt niet gewaagd te stellen, [illegible] van dit landschap het tijdstip zijner ontbinding [illegible] naderen.

Het [illegible] bestuur der kongsie Thay Kong althans ziet het voortdurend bestaan der kongsie Loan Hong met leede oogen [illegible] door geheimen invloed het bestuur omver [illegible].

Herhaalde demonstratien tegen den Kapthay ondermijnen [illegible] meer en meer. De zedelijke ondersteuning van het nederlandsch indisch gouvernement is reeds ingeroepen.

De [illegible] schikken zullen er toe leiden dat het bestuur in Mandor [illegible] voet gebragt wordt als dat der overige [illegible].

Ook in den stand van zaken in de Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo, is eene gunstige wending gekomen, die voor de [illegible] een verblijdend verschiet opent.

[illegible] november ll. is ter hoofdplaats Martapoera overleden [illegible] van het rijk van Bandjarmassin, Adam Alwasikbillah, [illegible] ouderdom van 90 jaren.

Tot opvolger was reeds aangewezen de pangeran Tamdjid Illah, [illegible] tot sultan Moeda of pangeran Ratoe van het rijk [illegible].

Den 3 november had zijne verheffing tot de waardigheid van sultan te Martapoera plaats, in tegenwoordigheid van eene [illegible] getal van menschen, aldaar te zamen gekomen bij gelegenheid der viering van de verjaring van den geboortedag van Mohammad.

In het ten gevolge van den hoogen ouderdom, groote zwakheid en van allerlei intrigues zoo zeer ondermijnde bestuur van sultan Adam, zal ten gevolge van diens verscheiden, naar verwacht wordt, eene groote verandering ten goede plaats vinden.

Burgerlijke stand.

Vlissingen, van 23 tot 30 januarij.

Gehuwd: A. J. Kruijsse, weduwn. van C. Elie, 37 j. met J. van der Sluis, jd. 35 j. A. Snijders, jm. 32 j. met J. Verlaat, jd. 31 jaren.

Bevallen: M. van Kleeven geb. Goedhart, d. K. M. Christan geb. Prinsen, z. L. Meslier geb. Adriaanse, z. C. Muller geb. van Heinsberge, d. A. Caljouw geb. Hage, d. C. Roelse geb. Wouterse, d. H. J. van Driele geb. van der Eijk, z. E. H. Mets geb. Daane, z. J. Pauwels geb. van der Horst, z. (doodgeb.)

Overleden: A. Potters, man van A. Gerdes, 43 j. M. Heg, d. 3 j. H. J. Bok, z. 9 m. F. van den Berg, z. 4 w.

Goes, van 23 tot 30 januarij.

Gehuwd: J. B. Nitelet, jm. 30 j. met S. P. Briels, wed. 28 j. J. L. de Maree, weduwn. 41 j. met S. M. Klemkerk, jd. 28 j.

Bevallen: S. F. Contant geb. Tresling, z. L. Reijers geb. v. d. Mark, d.

Overleden: A. Gielbert, d. 1 m. J. M. Mienor, jd. 47 j. M. Samerelse, jd. 24 j. G. Reijerse, jm. 13 j. M. van der Does, vrouw van A. Meijler, 44 j.

Zierikzee, van 23 tot 30 januarij.

Gehuwd: O. van Damme, jm. 26 j. met P. Mulder, jd. 22 j.

Bevallen: C. Wiltenburg geb. Bos, z. E. Aleman geb. Gans, z. L. Wierkx geb. Verdoorn, z. J. C. Broodman geb. Bal, z. N. Labrijn geb. Schoo, d. G. de Jong geb. van Oeveren, z.

Overleden: P. Ketelboeter, vrouw van F. Ruselaar, 38 j. L. Trommel, ongeh. man. 29 j. G. Hogerheijde, man van E. van den Boogerd, 78 j. W. Opperman, man van G. Dommeschet, 44 jaren.

Meteorologische waarnemingen,

gedaan op 's rijks werf te Vlissingen, des middags 12 ure.

Januarij 1858.

Datum.	Wind. Rigting.	Wind. Kracht.	Barometer bij 0°	Thermometer C.	Betrekkelijke vochtigheid.	Spanning van den damp.	Regen.	Laagste temperat.	en verschil met de hoogste.	Aanmerkingen.
24	Nw.t.N	3	778.2	6.5	0.81	6.16	0.0	4.5	+4.0	betrokken.
25	O. ZO.	1	776.3	5.3	0.93	6.56	0.0	4.5	»3.0	betrokken.
26	ZO.t.O.	4	771.0	-0.1	0.76	3.78	0.0	-3.5	»9.5	helder.
27	O. ZN.	2	770.4	+1.5	0.77	4.26	0.0	-1.5	»4 5	held. heij. aan de
28	Z. t. O.	2	771.4	2.7	0.76	4.57	0.0	-1.5	»6 5	idem. (kim.
29	Z. t. W.	3	773.0	4.4	0.81	5.39	0.0	+0.5	»6.0	betrokken.
30	Z. ZW.	5	765.9	4.2	0.94	6.20	0.2	3.0	»4.0	dikke.

Buitenlandsche tijdingen.

Engeland.

Londen 29 januarij. Den 4 februarij aanstaande hervat het parlement zijne door het gewone winterreces afgebroken zittingen. De ministeriele leden van het lagerhuis zijn door lord Palmerston uitgenoodigd om terstond op te komen, om reden dat er zaken van aanmerkelijk belang in behandeling zouden gebragt worden.

— Het hof heeft deze hoofdstad gisteren avond verlaten, om zich te Windsor bij prins en prinses Frederik Willem van Pruissen te voegen. Heden wordt aldaar een kapittel der orde van den Kousenband gehouden, in welke orde die prins alsdan zal worden opgenomen.

— The globe zegt dat de oost-indische compagnie, na menigvuldige en telkens op nieuw verdaagde beraadslagingen, besloten heeft zich tegen het op de kroon overdragen van het gezag dier maatschappij te verzetten.

— Woensdag heeft het monster-stoomschip de Leviathan zoo veel water bekomen, dat men hetzelve met betrekkelijk geringe krachtsaanwending nog een eindweg nader aan de rivier heeft kunnen brengen, derwijze dat men eenige vrees voedde, dat het gevaarte, onder sommige omstandigheden, als b. v. bij aanhoudenden en sterken noordenwind, ter ongelegener tijd vlot zoude kunnen worden en van de sleden, die reeds gedeeltelijk zijn gesloopt, zoude kunnen worden opgeligt. Daartegen zijn voorzorgen genomen, altijd in afwachting van de vloeden van zaturdag of zondag, om het schip alsdan behoorlijk te water te brengen.

— Eene officiele depeche, den 21 dezer uit Bombay gedagteekend, deelt mede dat de generaal Campbell zich nog te Cawnpore bevond, aldaar hij versterkingen ontvangen had en voornemens was eerlang westwaarts op te rukken. De generaal Outram heeft den 22 december de muitelingen nabij Alumbagh aangevallen en verslagen. Nergens zijn nieuwe opstanden uitgebroken.

Duitschland.

Het oostenrijksche regeringsblad van 27 januarij maakt den tekst bekend van het tractaat betrekkelijk de grensregeling tusschen Rusland en Turkije in Bessarabie, de eilanden in den mond van den Donau, en het Slangen-eiland, welk tractaat den 17 junij 1857 te Parijs gesloten is en waarvan de ratificatien den 31 december ll. uitgewisseld zijn.

Belgie.

Brussel 26 januarij. L'émancipation zegt in zijn nommer van gisteren: »Men merkt op, dat het aantal petitien om hervorming der wet op de nationale militie, die bij de kamer inkomen, dagelijks toeneemt. Een groot aantal van de ingekomene petitien zijn door de menigte onderteekeningen, die zij dragen, eene bijzondere opmerkzaamheid waard Zoo is er eene petitie van de gemeente Sinay met 278 namen, waaronder die van alle stemgeregtigde ingezetenen. De groote steden hebben de beweging gevolgd, die van het platteland van Brabant en Henegouwen uitgegaan is. Brussel heeft reeds een twaalftal petitien gezonden, waarvan eenigen zeer grondige betoogen bevatten. Volgens eene ruwe berekening staan er op de 900 petitien, welke tot nog toe bij de kamer ingediend zijn, niet minder dan 20,000 onderteekeningen.

Men zegt dat de leden van de beide zijden der kamer in onderling overleg zullen treden om gezamenlijk met het ministerie een wetsontwerp op te stellen, hetwelk aan den wensch van het publiek kan voldoen. Zoo wij wel onderrigt zijn, wordt ook bij het departement van oorlog aan een wetsontwerp betrekkelijk dit onderwerp gearbeid."

Frankrijk.

Parijs 30 januarij. Keizer Napoleon heeft bij een vrijdag openbaar gemaakt besluit eenen maatregel genomen die reeds sedert geruimen tijd in overweging was, maar door den aanslag van 14 januarij bespoedigd schijnt te zijn. De troepen in het keizerrijk zullen volgens dat besluit voortaan ingedeeld zijn in vijf groote commandementen, welke Parijs, Tours, Nancy, Lyon en Toulouse tot hoofdkwartier hebben en ieder onder het opperbevel van eenen maarschalk staan. In geval van verstoring der openbare orde zullen die maarschalken, maar geene andere militaire overheid, op eigen gezag de troepen kunnen vereenigen, op welk punt zij dienstig achten.

In de voordragt van den minister van oorlog, waarop dat besluit genomen is, wordt gezegd dat op die wijze eene talrijke krijgsmagt binnen korten tijd onder de aanvoering van eenen enkelen bevelhebber zal kunnen vereenigd worden. Verder wordt aangevoerd dat een maatregel van dien aard vereischt wordt om eenen post daar te stellen welke niet beneden de waardigheid van eenen maarschalk van Frankrijk is, en om aan hen in vredestijd behoorlijken invloed op de troepen te geven.

— Aan den senaat van Frankrijk is donderdag van regeringswege een besluit ter overweging voorgelegd, bepalende dat niemand bij de verkiezing van leden voor het wetgevend ligchaam als candidaat mag optreden, die niet acht dagen vroeger schriftelijk den eed van trouw aan de constitutie en aan het gouvernement afgelegd heeft. Men weet dat deze in de troonrede aangekondigde maatregel ten doel heeft te beletten dat tegenstanders der bestaande orde van zaken gekozen worden en vervolgens weigeren den eed af te leggen, gelijk onlangs alhier gebeurd is.

— De algemeene aandacht is hier sterk gevestigd op het door den graaf de Persigny aan het bestuur der britsche hoofdstad gegeven antwoord, ter zake van den aanslag van 14 januarij, en men is overtuigd, dat hetgeen bij die gelegenheid door den franschen staatsman is gezegd, allerwegen en diepen indruk zal maken. Naar men meent, heeft hij zich op eene zoodanige wijze uitgelaten, dat het britsche gouvernement genoodzaakt zal zijn, of om maatregelen te nemen tegen de staatkundige uitgewekenen, of om met Frankrijk te breken. De graaf de Persigny heeft de zaak geheel beschouwd van het diplomatieke standpunt, en hij zou daardoor een blijk van bijzondere scherpzinnigheid hebben gegeven. Hij heeft Frankrijk voorgesteld als veel minder bedreigd door de aanslagen zelve der moordenaren, dan wel door de plaats, van waar die aanslagen uitgaan, te weten, uit Engeland; het land, welks soldaten naast de fransche krijgslieden in de Krim hebben gestreden. Volgens hem kan het geene verwondering baren, dat er in Frankrijk velen worden gevonden, die, nagaande dat voortdurend aldaar aanslagen tegen het hoofd van het fransche keizerrijk worden gesmeed, twijfel beginnen te koesteren omtrent de opregtheid der gevoelens van de britsche geallieerden.

— De Moniteur besluit de lange reeks van adressen aan den keizer, met een artikel hetwelk hoofdzakelijk het volgende inhoudt: »Het volk, de nationale garde, het leger, kortom alle volksklassen in Frankrijk hebben, gelijk al de souvereinen van Europa, en de dagbladpers van alle landen, het afgrijzen aan den dag gelegd, hetwelk de aanslag van 14 januarij verwekt, en de toegenegenheid welke de keizer en de keizerin inboezemen. Het leger vooral heeft gezworen de dynastie der Napoleons te verdedigen. Deze algemeene eenstemmigheid zal de volksmenners en hunne moorddadige handlangers overtuigen dat de openbare orde in Frankrijk niet op een enkel hoofd berust."

— De prins-gemaal van Engeland, prins Frederik van Pruissen en nog een ander prins worden alhier verwacht.'

— Naar verzekerd wordt, is het beginsel eener schadeloos-

stelling voor het eiland Perim door de porte aangenomen en zal het beloop dier schadeloosstelling in der minne tusschen de beide mogendheden bepaald worden. Van Oostenrijk moet het initiatief tot deze schikking zijn uitgegaan.

Zeetijdingen.

Blijkens berigt uit Batavia, is het schip Commercie compagnie, door de factorij der Nederlandsche handelmaatschappij aldaar bevracht op Middelburg met eene lading koffij en suiker.

Den 30 november van Batavia vertrokken naar Middelburg, het barkschip *Stad Middelburg*, gez. D. D. Ouwehand.

Den 26 dezer ter reede van Vlissingen gearriveerd voor Antwerpen bestemd: *Ingeburg*, gez. W. A. Hundewadt, Buenos-Ayres; *Alliance*, gez. Green, Londen; *Luna*, gez. Beacher, Londen; den 27 dezer, *Phoenix*, gez. Kuijper, Liverpool; *Johanna Kalkman*, gez. Röper, Buenos Ayres; *Cleopatra*, gez. Ferraro, Odessa; *Emma Lincoln*, gez. Johnstone, Charleston; *Dauphinelle*, gez. Caillet, Camillas; *Carolina Visin*, gez. Florio, Odessa.

Den 26 dezer de Schelde afgekomen en naar zee gezeld: *Ernst August*, gez. Pien, Hamburg; *Thrifty*, gez. Bateman, Londen; *Ashland*, gez. Clark, New-Orleans; *Ersilia*, gez. Giacovich, Engeland; *Samuel Killam*, gez. van Norden, avontuur; *Amelia Mary*, gez. Wanless, Sunderland; *Nouveaux 3 Frères*, gez. Carpentier, New-Castle; *Fancy*, gez. Viscovich, Constantinopel; *Ottavia*, gez. Consigliera, Hartlepool; *Lovet Peacock*, gez. Mankin, New-York; *Sostren Clausen*, gez. Shauke, Venetie; *Williams Wells*, gez. Midlay, Londen; *Independant*, gez. Fauban, Rouaan.

Den 31 januarij ter reede van Vlissingen gearriveerd voor Antwerpen bestemd: *Victoire*, gez. La Marche, Camillas; *Maria Gustave*, gez. Perthuis, Camillas; *Jessie*, gez. Polglass, Towey; *Mystery*, gez. Inglebey, Londen; *Jeune Marthe*, gez. Thibaut, Camillas; *Roger A. Hiern*, gez. Stewart, New-York.

Den 29 januarij de Schelde afgekomen en naar zee gezeild *Hanover*, gez. Smith, avontuur; *Beatitude*, gez. Calverson, Londen; den 30 *Alfred*, gez. Chisholm, Sunderland.

Handelsberigten.

Meekrapprijzen.

Rotterdam 1 februarij.

Meekrap werd heden weinig geveild; prijzen waren iets vaster. Onberoofde gold f 24½ a f 25.

Prijzen van effecten.

NB. Het beursberigt van heden was heden avond ten 7 ure nog niet ontvangen.

Amsterdam 30 januarij.

Nederland.	Werkelijke schuld	2½ pct.		63¼
	dito dito	3	»	75¾
	dito dito	4	»	96¾
	Aand. Handelmaatschappij	4½	»	135¼
	Obl. Maatschappij van weldadigheid	4	»	—
Rusland.	Oblig. 1798/1816	5	»	104¾
	dito 1828/1829	5	»	—
	dito Hope & co.	4	»	84¾
	dito Stieglitz	4	»	83¾
	dito dito 5de serie	5	»	96½
	dito dito 1855, 6de serie	5	»	99¾
	Certificaten	6	»	65½
	Spoorweg			—
Spanje.	Obligatien	1½	»	25¼
	Binnenlandsch	3	»	37¼
	Coupons bewijzen			69½
	Crediet instelling			—
Grenada.	Obligatien (schoon)			19
Oostenrijk.	Obligatien	5	»	73¼
	Amsterdamsche	5	»	85¾
	Nationale	5	»	75¼
	1847/1852	2½	»	—
	Bank actien	3	»	—
Belgie.	bij Rothschild	2½	»	51
Portugal.	Obligatien	3	»	44¼¾
	» nieuwe			—
Venezuela.	»	4½	»	—
Mexico.	»	3	»	20¾
Illinois.	»	7	»	86¼

Beurs van Londen, 30 januarij, ten 12 ure, *Consols* 95¼

Beurs van Weenen, 30 januarij. (slotprijzen.) Metalliek 5 pct. 82.

Beurs van Parijs, 30 januarij. (slotprijzen.) 4½ pct. comp. —,— pct. 69,40.

Prijzen van coupons en losbare obligatien.

Amsterdam 28 januarij.

Metalliek f 27,82½; *Napelsche* f 24,80; *Diverse engelsche in* £ f 11,57½; Engelsche Russen f 11,57½; Fransche f 54,87½ Belgische f 55,62½; Pruissische f 34,50; Spaansche piasters f 2,33½; Spaansche coupons per fr. f —,—; Hamb. Russen f 35,25; Russische in zilveren roebels f 33,87½; Poolsche in fl f 26,75; Nationale metalliek f 29,47½; Dollars f —,—.

Middelen van vervoer.

STOOMBOOTDIENSTEN.

Van Vlissingen op Rotterdam.

Vastgestelde uren van vertrek

Van Vlissingen	Van Rotterdam
des Maandags, Woensdags en Vrijdags, des morgens om 6 ure.	des Dingsdags, Donderdags en Zaturdags, des morgens om 9½ ure.

In verbinding met de diligences van Zijpe naar Zierikzee, van Wolfaartsdijk naar Goes en met het Veer van Sluis naar Middelburg, en zooveel mogelijk met de beide spoorwegen.

Tusschen Middelburg en Rotterdam

Uren van vertrek in februarij.

Van Middelburg				Van Rotterdam			
Woensdag	3	's morg.	6,30	Donderdag	4	's morg.	9,30
Vrijdag	5	»	7 ure.	Zaturdag	6	»	9,30
Zondag	7	»	7	Dingsdag	9	»	6 ure.
Woensdag	10	»	9	Donderdag	11	»	7
Vrijdag	12	»	10,30	Zaturdag	13	»	8
Zondag	14	»	5	Dingsdag	16	»	9,30

Weldadigheid.

Westkapelle 30 januarij.

Het hervormd armbestuur van Westkapelle betuigt zijnen warmen dank, voor de f 100, door S. aan hetzelve toegezonden.

Moge hem deze milde *gift* door den Gever van alles rijkelijk worden vergolden, en zijn edel voorbeeld ook anderen aansporen, om het lot van zoo vele armen in deze gemeente te helpen verzachten.

Het armbestuur voornoemd,
J. MINDERHOUD Pz., voorzitter.
P. LOUS, scriba.

Advertentien.

Getrouwd:

Jhr. Mr. A. G. VAN VREDENBURCH
en
C. M. Barones VAN LIJNDEN.

's Gravenhage, 29 Januarij 1858.

Heden overleed, tot droefheid van mij, mijne Kinderen en Behuwdkinderen, mijn geliefde Echtgenoot JOHANNES HUBERTUS LE CLERCQ, in den ouderdom van bijna 65 jaren.

Middelburg, den 31 Januarij 1858.
M. J. LE CLERCQ, geb. VAN DER BEEK.

Eenige en bijzondere kennisgeving.

Heden overleed alhier op het onverwachtst Mejufvrouw de Weduwe D. DE KEYSER, geboren SPRENGER, in den ouderdom van 66 jaren.

Middelburg, den 31 Januarij 1858.

Eenige kennisgeving.

Na eene genoegelijke Echtvereeniging van ruim 35 jaren nam de Allerhoogste mijne geliefde Echtgenoot HERMINA MOSTERMAN, in den leeftijd van 61 jaren, heden tot zich.

Een lijden van slechts één dag ging haar voor ons zoo droevig verscheiden vooraf.

Mede uit naam mijner Kinderen en Behuwdkinderen,
Middelburg, den 1 Februarij 1857.
J. MOELAERT.

Heden overleed alhier de WelEdelgestr. Heer HEINRICH CHRISSTOOPH BADER, *in den ouderdom van ruim* 73 jaren, in leven gepensioneerd luitenant-geweldiger.

Middelburg, den 1 Februarij 1858.
DE WED. HOYDONCK.

Middelburg, den 1 Februarij 1858. Heden vierde alhier haren 88sten Verjaardag, de Weduwe DE WIJSZEN, geboren GIES, doch leeft in eene behoeftige omstandigheid. Woont in de Nieuwstraat, lett. H no. 33.

Die iets te vorderen hebben van of schuldig zijn aan R. VAN DEN BROEKE, Mr. Blikslager, en zijne Huisvrouw G. J. VAN DER SLUYS, beide overleden, in de Korte Noordstraat, gelieven daarvan opgaaf of betaling te doen vóór of op den 15 Februarij 1858, aan L. J. DE KOK, in de Noordpoortstraat te Middelburg.

De ondergeteekende acht het een' pligt, na de bijwoning der Vergadering waarin door den Heer Burgemeester van Middelburg in kernachtige trekken is voorgesteld, dat *thans* het oogenblik gekomen is, dat Middelburgs Ingezetenen, *door aanbieding van Kapitaal aan het Gouvernement*, medewerken tot de daarstelling van den **Zeeuwsch-Limburgschen Spoorweg**, zich bereid te verklaren om *gratis* voor die Ingezetenen welke onbekend willen blijven, op zijn naam voor hen in te schrijven, tot Dingsdag namiddag ten 3 ure.

IZK. BOASSON, Commissionair in Effecten.

De ondergeteekende maakt bij deze zijnen geëerden Stadgenooten bekend, dat hij zich alhier heeft gevestigd als **Lijkbidder**, en verzoekt mits deze de gunst van zijne Stadgenooten, met belofte van eene accurate bediening.

VLISSINGEN, den 1 Februarij 1858.
H. BELFROID, Korte Noordstraat, E no. 108.

VERKOOPING Woensdag den 3 Februarij 1858, des voormiddags ten elf ure, op den Molendijk te **Nieuwland**, van eenige voor Werkhout geschikte **Olmen STAMMEN, VAAMHOUT, MUTSAARD en SPAANDERS.**

Depôt van **THEEËN**
UIT HET MAGAZIJN VAN
M. RAVENSWAAY & ZONEN, TE
GORINCHEM.

Deze **Theeën** worden afgeleverd in verzegelde Pakjes van 1, 2½ en 5 Oncen, voorzien van bovenstaand merk en opgaaf van prijs, bij de Depôthouders:

Te Middelburg, J. C. MILBORN, Noordstraat L 180;
» Vlissingen, J. HARDER, Sint-Jacobstraat, no. 65;
» Goes, F. STERK, Lange Kerkstraat C no. 41.

Bij wie ook Prijs-couranten op aanvraag te bekomen zijn.

IEMAND van de P. G. verlangt geplaatst te worden als **KLERK op een Kantoor in het 3de District.** Adres franco letter R, aan het Bureau dezer Courant.

IEMAND eenige uren van den dag ter zijner beschikking hebbende, zag zich gaarne met eenig **Schrijfwerk** belast. Adres bij VAN BENTHEM & JUTTING.

Terstond een **Bakkersknecht** en **Brooddrager** benoodigd bij H. BLAAKHERT, in de Korte Noordstraat.

Men verlangt ten spoedigste eene **Noodhulp**, die goed kan Koken en het Huiswerk verrigten. Adres wijk Q, no. 239.

Bij den Boekhandelaar Z. DE BUISONJÉ, te Vlissingen, is heden uitgegeven:

DE ZEGENWENSCH AAN DE ZEVEN GEMEENTEN IN AZIË.

Intrée-Predikatie gehouden te Vlissingen den 6 December 1857, door J. J. KNAP, Predikant aldaar. Prijs f —,20.

Bij G. T. N. SURINGAR te Leeuwarden is uitgegeven en alom de **Inteekening** opengesteld op den **Nieuwen Jaargang** der

BLIKKEN
IN HET
LEVEN DER NATUUR.

POPULAIR TIJDSCHRIFT tot bevordering van Natuurkennis onder alle Standen,

onder redactie van

Dr. J. BOSSCHA Jr., Dr. R. S. TJADEN MODDERMAN en Prof. W. F. R. SURINGAR.

Zes Nommers, elk van 48 Bladzijden, vormen een Jaargang, verkrijgbaar voor den geringen prijs van **90 cent.**

De Jaargang 1857 behelst de volgende stukken:

Dr. J. BOSSCHA JR. De magt der warmte.
Prof. G. J. MULDER. Een woordje over het vliegen en de Vleugels. Met Figuren.
Dr. R. S. TJADEN MODDERMAN. De Melk.
» » » » Onze kennis van den Dampkring.
D. W. F. R. SURINGAR. Het leven der Natuur: Aan het Strand. — De grootheid van het tafereel. — Rijkdom en verscheidenheid. — Beweging en kracht. — Het Leven der Natuur.
Dr. J. BOSSCHA JR. De oorsprong der warmte.
Dr. R. S. TJADEN MODDERMAN. De Aarde en de Mensch. De Aarde onze Moeder. — Welke stoffen wij van de Aarde behoeven. — Op welke voorwaarden de Aarde ons voedsel verschaft. — Hoe de Aarde die voorwaarden tracht te vervullen.
D. A. BUREMSDIJK. De Gangen van den Mol.

Van de beide voorgaande Deeltjes zijn mede nog weinige exemplaren te bekomen.

TER DRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.